

АНОТАЦІЇ – ANNOTATIONS*

Батурина С. До питання про представлення української історії в дидактичній літературі Російської Федерації.

В статті представлений огляд дидактичної літератури Російської федерації – шкільних та вузівських підручників з історії. Проаналізовано презентацію української історії у підручниках, охарактеризовано основні тенденції та стереотипи у висвітлення української минувшини.

Baturina S. To the question about the representation of Ukrainian history in the didactic literature of the Russian Federation.

The article presents a survey of the didactic literature of the Russian Federation – school and higher educational school textbooks of History, analyses the presentation of Ukrainian history in textbooks and characterizes the main trends and stereotypes in showing Ukraine's past.

Богдашина О. До питання про національну ідентифікацію істориків України другої половини XIX – початку XX ст.

У статті визначені критерії приналежності науковців різних регіонів України до тієї чи іншої національної історіографії, показані фактори широкого поширення подвійної лояльності багатьох істориків.

Bogdashina O. To the question about the national identification of Ukraine's historians of the second half of XIX – beginning of XX century.

The article determines the criteria of the belonging of scholars of Ukraine's different regions to this that or national historiography and shows the factors of the wide spread of many historians' double loyalty.

Бондар В. Аграрно-селянське питання другої половини XIX – початку XX ст. в радянській історіографії.

У статті аналізується радянська історіографія селянства й аграрних відносин пореформеного періоду.

Bondar V. The agricultural-peasant question of the second half of the XIX – beginning of the XX century in Soviet historiography.

The author analyses the Soviet historiography of the peasantry and agricultural relations of the post-reform period.

* Переклад і редагування англійських анотацій старшого наукового співробітника Інституту історії України НАН України, кандидата історичних наук В.С.Горака

Гарнага В. Царський і республіканський Рим в антикознавчих дослідженнях М.П. Драгоманова.

У статті розглянуто особливості вивчення та рецепції римської історії VIII–I ст. до н. е. в антикознавчих студіях М. Драгоманова. Зроблено висновок, що дослідження М. Драгоманова з історії Риму вплинули на формування наукових і суспільно-політичних поглядів вченого, а також Лесі Українки та І. Франка.

Garnaga V. Roman Kingdom and Republic in M.P. Drahomanov's Classical Researches.

In the article peculiarities of study and reception of Roman history VIII–I centuries B.C. in M. Drahomanov's classical researches are highlighted. The author concludes that M. Drahomanov's Roman classical studies influenced on formation of scientific and political views of M. Drahomanov, Lesya Ukrainka, I. Franko.

Гошко Т. Штрихи до сучасної української історіографії історії міст на магдебурзькому праві в Україні (Частина 1).

Проблема історії міст на німецькому праві є комплексною і міждисциплінарною. Над нею працюють як історики, так і юристи. Аналіз захищених в останні роки дисертацій та виданих монографій свідчить, що в українській урбаністиці питань залишається більше, ніж відповідей. Комплексно українські середньовічні та ранньомодерні міста практично залишаються не вивченими. Тільки Львів, Київ та ще кілька міст дочекались дослідження своєї історії в різних аспектах. Нові світові історіографічні тенденції (ракурси, підходи, методи) лише частково і повільно доходять до української урбаністики. Але висновок цей попередній.

Hoshko T. Sketches to the Modern Ukrainian Historiography of the History of the Magdeburg law based cities in Ukraine (Part 1).

The problem of history of cities, based on the German law, is a complex and interdisciplinary one. It is worked at by both historians and lawyers. An analysis of the dissertations and monographs, defended and published in the last years, testifies that in the Ukrainistics there are more questions left than answers. In fact the Ukrainian medieval and early modern cities are still out of complex studies. Only Lviv, Kyiv and some more cities managed too wait till their many aspect history were researched. The new historiographic trends of the world (perspectives, approaches, methods) get to Ukrainian urbanistics only partially and slowly. However, it's just preliminary conclusions.

Гурбик А. Проблема виникнення Запорозької Січі в працях О.М.Апанович.

Висвітлюються праці О.Апанович, присвячені виникненню Запорозької Січі. Аналізуються наукові студії з цього питання.

Hurbyk A. The problem of Zaporozhians Sich's appearance in O.M.Apanovych's works.

The autor shows O. Apanovych's works devoted to the Zaporozhians Sich's appearance and analyses scientific studies in this problem.

Кудінов Ю. Чи була концепція «Велика ідея гетьмана І.Мазепи» Олени Апанович тотожною поглядам у напрацюваннях недіаспорних дослідників США (1859-2004)?

Порівнюються підходів недіаспорних учених США та концепція О.Апанович «Велика ідея гетьмана І.Мазепи».

Kudinov Yu. Was the concept «The great idea of hetman I.Mazepa» by O.Apanovych identical to the views of the USA non-diasporial scholars (1859-2004)?

The author compares the approaches of USA non-diasporial scholars with the concept «The great idea of hetman I.Mazepa» of O.Apanovych.

Луняк Є. Еволюція історичних уявлень про Україну в середньовічній Франції до середини XVII ст.

У статті розглянуто стан ознайомлення французької громадськості XI-XVII ст. з Україною, проаналізовано причини цікавості французів до цієї країни на тлі історичних взаємин України та Франції. Автор простежує еволюцію французьких історичних досліджень про Україну у Франції.

Luniak Ye. The evolution of the historical imaginations about Ukraine in the medieval France till the middle of XVII century.

The author considers the state of acquaintance of the French society of the XVII century with Ukraine, analyses the reasons of the interest the French took in this country on the phone of the historical relations between Ukraine and France and traces the evolution of the French historical studies in Ukraine.

Міхєсва О. Девіантна поведінка радянського населення в світлі наукової літератури та джерел 1920-х років.

В статті розглядаються основні публікації з історії, соціології, кримінології та права, що побачили світ у 1920-х роках. Виявляється

специфіка означених публікацій, коло обговорюваних на той час в науці проблем та процес ідеологізації знання про соціальні девіації.

Mikheieva O. The deviant behavior of the soviet population in the light of the scientific literature and sources of the 1920-ies.

The article considers the main publications on history, sociology, criminology and law that appeared in the 1920-ies, reveals the specific of the mentioned publications, the circle of the problems discussed by science at that time as well as the process of the deideologization of the social deviations knowledge.

Молчанов В. Життєзабезпечення населення України за часів П. Куліша.

У статті розповідається про життєвий рівень населення України за часів П. Куліша. На основі аналізу джерел та наукової літератури доводиться, що добробут інтелігенції та держслужбовців був набагато кращим порівняно з іншими верствами населення.

Molchanov V. The life secure of Ukraine's population in P. Kulish's time.

The article tells about the living standards of Ukraine's population in P. Kulish's time. Analyzing the source and scientific literature the author proves that the intelligentsia's and state clerks' well-being was fur better as compared to that of another strata of the population.

Музичко О. Південноукраїнські історики та російська академічна еліта у другій половині XIX ст. – 1920-х рр.: етапи та напрямки співпраці

У статті на широкій джерельній базі досліджено інфраструктурні та особисті зв'язки між південноукраїнськими істориками та академіками Санкт-Петербурзької (Російської) Академії наук впродовж другої половини XIX ст. – 1920-х років.

Muzychko O The historians of South Ukraine and the Russian academic elite in second half of the XIX century– 1920 ies: stages and directions of collaboration.

The article, based on a great number of sources, researches the infrastructural and personal contacts between the historians of South Ukraine and academicians of the St.-Petersburg Academy of Sciences throughout the second half of the XIX century – 1920-ies.

Терлецька І. Російська історіографія сталінських репресій (кінець 1980-х – 2000-х рр.).

В статті аналізується процес вивчення в Росії протягом кінця 1980-х – 2000 – х рр. політичних, соціальних, національних репресій за часів Й.Сталіна. Звертається увага на дискусійний характер сучасної історіографії сталінізму в Росії. Джерельну базу статті складають надруковані документальні джерела, монографії, наукова періодика.

Terleckaya I. Russian historiography of Stalin's repressions (end 1980-h - 2000-h years).

The article contains an analysis of Russia's process of studies in political, social and national repressions in Stalin's time throughout the end of the 1980-s-2000. The author draws attention to the discussional essence of Russia's modern historiography of Stalinism. The source base of the article is made up by published documentary sources, monographs, scientific periodicals.

Чеканов В. Візантиністка в Київському університеті в другій половині XIX – на початку XX ст.: «недорозвинена школа» чи «окремий варіант розвитку.

У статті на прикладі візантологічних досліджень в Київському університеті св. Володимира розглядається питання про ідентифікацію різних форм наукових досліджень.

Chekanov V. The Byzantistics in Kyiv University in the second half of the XIX-at the beginning of XX century: «underdeveloped school» or a «separate variant of development»?

The article considers the problem of identifying different forms of scientific researches illustrated with the Byzantistic studies of Kyiv St. Vladimir University.

Федорук Я. Аналізи текстів Віленського договору 1656 року в історіографії.

У статті представлено проблему видання Віленської угоди від 3 листопада 1656 р. в історичних працях з середини XVII ст. до нашого часу. У результаті гострих дискусії між польсько-литовськими та московськими послами на засіданнях комісії було вироблено багато чернеток угоди. Деякі з них представлялися в історіографії як оригінали. Автор приділяє велику увагу публікаціям самого договору та його чернеток з російського, ватиканського, польського і австрійського архівів. Подано також оцінку цього дипломатичного акту польськими та

українськими хроністами Веспасіаном Коховським, Самійлом Величком і Лаврентієм Яном Рудавським.

Fedoruk Ya. Analyzes of the Texts of the Treaty of Vilnius (1656) in Historiography.

The article presents a problem of the editing of the Treaty of Vilnius on 3 November 1656 in historical writings from the mid-17th century till the present day. Many drafts of the treaty were created by the result of the strong discussions between the Polish-Lithuanian and Muscovite envoys on the proceedings of the commission. Some of them were presented as originals in historical writings. The author pays much attention to the publications of the treaty itself and its drafts from the archives of Russia, Vatican, Poland, and Austria. He also gives assessment of this diplomatic act by the Polish and Ukrainian chronicles of Wezpazjan Kochowski, Samiilo Velychko, and Wawrzyniec Jan Rudawski.

Ясь О. Циклічні візії історії в рецепції Лева Окіншевича.

Висвітлюються поширення та циркуляції циклічних теорій історії в другій половині XIX – першій половині XX ст. Розглядається рецепція циклічних візій історії, зокрема теорії А.Тойнбі, в студіях Л.Окіншевича.

Yas' O. The cyclic visions of history in Lev Okinshevych's receptions.

The author shows spread and circulation of the cyclic theories of history in the second half of the XIX – in the first half the XX century, considers the reception of the cyclic visions of history, in particular A.Toynby's theory, in L.Okinshevych's studies.

Наукове видання

**ІСТОРИОГРАФІЧНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
В УКРАЇНІ**

Випуск 21